

ఊహగోష్ఠి:

ఆచార్యరంగా - లేక -

అఖండ హంగామా

మీనాబల కలహంబులేదే - రూపు
 పుష్కలం - నీలగా కట్టించి పు
 తనన తలకట్టు - అంధ్రకావ్య కవి,
 చేచాది, అపూర్వంగా నావలె ఆచార్య
 నిండాను, హడావిడిగా పొయి తాళాక
 కుర్చీలో ఉపవ్రుద్ద, కన్నులు కళా కుర్చీ
 లో కుక్కాడు, ఆ కలహంబులను పై,
 అంద్రాదు వ్రేలిపోయి నులుగుచు
 అక్షరబోతున్న ఈ ప్రపంచంలో తన
 మైనా స్వభావ మెప్పుడును అయిన
 అభిప్రాయమెట్లు పోయింది, అప్పుడే
 కేర్చి తెచ్చిన అరగిడిగా గంధంబుగా
 పున్నాను - పాటాలో పోందాలా నిండు
 కంఠంబులలో మాడ్చుకొన్నాడు, పేద
 లో చేరినట్లు ముఖంబులో గొంటుబడి
 కున్న తిరిగిపోయింది. ఏదో ఒక ప్రధాన
 మైన విషయాన్ని బయటికి తెచ్చుకొన్న
 లోనే తొందరతో అతన నాటక దర్శకత్వ
 బోధనలు గమనించాడు. అందుచేత,
 ఎలా ఉపదేశించాలా అనే భావనం
 దా నా కంటే తేలికపోయింది.

“మీ ఆమెకొ పక్కటెన కులాపాగా
 జరిగిపోయినవంటటా?” అంటూ ఉప
 దేశించాడు. పంపు కాస్త ఇట్టా తిప్పి
 ఓ పెద్దదానగా జలపాతం చూడకూ
 బయటికి వచ్చిపోయింది.

“అవును, అవును చక్కట -
 అక్కరలేదు - అఖండపాపాచారం
 ‘నీవీ కేర్చుకో’ నా మాటల నా నీ
 ప్రపంచం పాపాన్ని మరచి పు
 ట్టాడు; ‘మనిషావోలేనీ మనిషి’ కూడా,
 ఘనం - మాటా - అఖండ స్వాగతం
 పవరించినది. ఎన్నో మహాత్మ్య విషయా
 లు చెప్పారినది. ఏ పాత మాటయిందీ
 భోజనానికి రండి - పంపు తిప్పి నీ మా
 నేదామనకుంటుంటానీ, తెగ పొర్లి
 పోయింది.

“మీకు చెప్పానుగా - బ్రాహ్మణ
 అన్నాడు, ఆమెకొక్కడు, ఆతిగాడు
 ఈ ప్రాంతంలో నిధి బంధు సంయుతి
 ధరా చుక్క మహాబలంబున నంతటి
 ప్రజలు, అంద్రకావ్య కవి, కుటుంబం
 మనీషి; నేను చెబుతున్న ‘కే నా న
 మట్టా’ ప్రభావాలను మేలీ ఏమిటో,
 ఈ అఖండ భూమంబులలో అయిన
 లోక్కడికే అక్కరలేదు. అది జగత్తులో
 ప్రస్తుతానికి నీదాంతం నన్నటిని
 నిండు, కావలసినట్టితన సారాంశం కావ
 లుండీ!”

“హా!” - కొంచెం పలికించాడు.

“బ్రాహ్మణుని ఎన్నిక చేయించి, అప్పు
 తుడుగా గడ్డికొట్టించిందో మీకు
 తెలుసా - నుం - అనంతం బునం. ఈ పం
 గలి పూకు తెలియదు; ఒక్కడొక్కడే తెలి
 యదు, కాని, ఆమెకొలో మాత్రం
 ప్రాజ్ఞులన మహాపురుషులందరికీ తెలుసు.
 ఆమెకొ రైతుకుటుంబ నాయకులు
 జాగ్రత్త యేదన్నాడు: గత ఆగస్టులో నేను

“కాని, యేదోయి!” - కొంచెం
 ఇదంతా ప్రకటించే ను నుండి -
 అన్నాడు, ఆచార్య గంగకారాచ, అదో
 గంధంబు బునం ఎక్కడనీ.

ఒకచేత చెయ్యాలి పోయింది. మరో
 దాన్ని అలా తప్పించుకు పోకుడదను
 కున్నాడు. అయిన చెప్పకు పోకున్నాడు!

“ఆమెకొక్కడు, ఇంకొక్కడు
 అంద; ఇద్దరి మనస్సులను, ఇద్దరి తాత్విక
 దృష్టి ఒకే ఒకటంటే నమ్మండి. ఇద్దరూ
 యేక మేలే పూర్వ కర్మకర్మలను
 ‘రెండో’నా, ఒకటికే దాని, పోరదను
 ‘కే నా రికా’” సానించి పాత్రుడు.

ఈ మాట కాస్తా, నేను అర్థమవుతు
 బ్రాహ్మణలో అనేకానా.

“వేదానికిదే! - చచ్చిపోయి ఒక్కడు
 బ్రాహ్మణమాత్రం రైతునికే కావలసిందీ!
 వ్యవసాయమంటే - మాటా - వాం
 దుంబరేగా - నా కెంత చెప్పిందా,
 అతగాడి మాటా అలాగేందీ.
 ప్రాజ్ఞులు బునం పాడు. కంఠపాడు
 తెలుసా - మాకు పన్నెండు మైలులెండి -
 ఆ ప్రాంతానికి నీ నీవి చేకూరుకున్నా
 రండి! - రైతు సాహసాలను పీరించి
 ఒక మహాసాహసం చేశాడు; మహాసా
 దేవతలను నమ్మండి! - ‘కృషి’ నాస్తి
 రున్నాడు, ఒక అయిదా రెకరాలు
 చుట్టూ నున్నాడీ అన్నాడు. చెప్పిందే
 అలభ్యం దున్నేనేగా, చక్క ఇక బాటు

బోయింది! - రైతు కే నమ్మకానిది - కృ
 త్తానుకును, మహా సాహసం, అనంత
 మైన అభివృద్ధి, ప్రపంచమైన ఆ
 ది నా నా కృషి క్రమంబుల ద్వారాంటి
 ఉత్పత్తిల నావలె మనస్సులతోలు
 కలిగా యనుకున్నాడు! కంఠపాడు
 ప్రజలకు, మాటా చే చెప్పి న,
 “వ్యవసాయం” అంటారు, మాండీ -
 తే నావలె! అది నీవించింది. మా
 పాటి ప్రజలమీద కంఠపాటి ప్రజలు
 మెరుగులేరు. నునం అవిగాని నిర్వాణ
 తార్కానానికి పూజానాటి. కన్నాని
 బానిస కే నరకమూలంబే అక్కరే
 మాండీ. మాండీలో యేదోయి -
 కన్నాని బానిస సాక్ష్యవేదాన -
 చేశానంటే చేశానంటే చేశానంటే
 అఖండ నిర్వాణ తార్కానం ద్వారానే
 కన్నాని బానిస కన్నాని రమం అదో

మా గున

రెక్కలోప గావండి! - గోలమీ
 యొక్క. కాంగ్రెస్ తార్కానం వారికి
 ఒక ప్రజాత్మిక అందకానం - చదివానా?
 - బహుశా చదివినారు. మీకో కానీ
 యివ్వాలి!

కృష్ణా నానాదంగా ఒక చిరునవ్వు
 నా ముఖంబు పాపంబునా -
 ఇంతలో ఆచార్యలవాడు, గంగకారాచ
 నుండి ఉపదేశించారు.

“బ్రాహ్మణ అంటే నునం - నేను
 చెబుతున్నా నమ్మండి. అనుకున్న కారం
 పనులు ఎరుమిలేనీ తీరదాడు. ఇక్కడ
 దినుసులే చేసుకునే దక్క కనిపించుం
 లేదు.”

“ఒక్కో, అక్కో - మీ వంటి ప్రపం
 దులు తప్ప - అన్నాడు.

“ఆ యెంత నుండున్నాంటూ -
 కాంగ్రెస్ నుంచి బయటికి వెళ్లవద్దం సోమ
 తిరుల్లి హెచ్చరించుచూ నేను వ్రాసిన
 బహుగతే, - బహుశా, మీరు చది
 వినారు. దాన్ని ప్రకటించలేను. కానా
 లంటే కానీయిస్తాను. దాక్కో లోపానా
 పున్నాడు మాటానా, ఇట్టి హాస్యానికి
 రకం. రుం కాంగ్రెస్ నుండి వెళ్లి
 తిరుల్లి హెచ్చరించే ఆతిగాడు గ్రహించుకు.
 నా పుస్తకాలు చదివితే మీకు భావంబు
 లన్నీ తెలుస్తాయి. మీరు జర్నలిస్టులు
 కావలసిన తప్పనిసరిగా నాల్గొక్కటి
 చదివితారా. నేను నాటిలో వ్రాసిన
 మహావాక్యాల్ని మీరు ప్రచారానికి
 లేవాలి.”

“ఆచార్యలవారి సంకేతం కన్నాటికి,
 జెండావాలా కావాలని అక్కడి కక్కడే
 నిర్ణయించుకున్నాను. సంకేతాలకు
 కాస్తా నాల్గొక్కటి నమ్మండి - వాటం
 తిరుల సవగతిని, ముంబాయి నిల్వని
 దారిమీదా వాటిని నడచుకునాటి - మీ

అచార్యలవారి సంకేతం కన్నాటికి,
 జెండావాలా కావాలని అక్కడి కక్కడే
 నిర్ణయించుకున్నాను. సంకేతాలకు
 కాస్తా నాల్గొక్కటి నమ్మండి - వాటం
 తిరుల సవగతిని, ముంబాయి నిల్వని
 దారిమీదా వాటిని నడచుకునాటి - మీ

టరీ సంప్రదాయం.
 “పోయినట్లు నటి అన్నానం మను
 ఘోషం - చక్కా - చక్కా - చక్కా -
 గా మహా మేలు చేశాడు. నేను వాళ్లకు
 స్వాతిత్యం చేస్తానో అన్నీ ఆమె
 రాలా జరిగితేనే, బ్రాహ్మణ కూడా
 యా మాటా విడచేనన్నాడు.”

మీకో చెబుతున్నాను, అంద్ర
 రాష్ట్రం విషయం భారతా విధింబునా
 పని అనుకున్నాను. అయిన హాసంబేదు.

“అమెకొ పక్కటెన మారతా
 నేనానో చెప్పండి - ఎందుకా?
 అనవదం - అంతా నే నే నా చే
 నొచ్చాడు. మనది వ్యాపారానికి -
 అంతా గ్రామ సామాన్యం - మన ఆర్థిక
 నిర్వహణను, విషయాన్నంతా చేసింది
 అర్థం చేసుకుని నా స్వనికర్మకర్మతో
 కష్టపారంబుల గుణింబునాటి. మీ
 సేవనా ప్రమాదు మాటానా - అట్టే -
 అతిగా కన్నాని నేనింబేలలేవు.”

“మీరా నేనింబేలలే అమెకొ పక్క
 కూడదా? ఇప్పుడు మాత్రమే నా ఎవ్వ
 దూనా?” - విషయం తెలుసుకునాటి
 అడిగాను.

“ఎవ్వడూ ఇక్కడకు. అనవదం.
 అమెకొ పక్కటెన రైతునికే వచ్చాలి.
 రైతునికే రాయవారిగా ఇచ్చాలి; రైతు
 నికే విక్రయజన్యమిది ప్రతినిధులగా
 ఇచ్చాలి; ఇది రైతురాజ్యంకోసం. అమె
 కొకాను అర్థం చేసుకునాటి - అనవదం
 రైతునికే అర్థం చేసుకునాటి. “కాని
 కట్ట యాంకో నానానా యేమిరానింబే
 మా నే మీకు నిజంగా నుండే కొట్టుకుం
 టాడు. చెబితే నమ్మతానో లేదో - కావ
 లిస్తే కనిపించునాటి.”

“ఏమిరానింది?” - అన్నాడు, మరో
 చేత గాలానికి తిరిగిందే అట్టే.

“ప్రపంచంలో అలలు నలుగుంటే
 నలుగురు గొప్పవాళ్లు పుట్టుకుంటారు - వాళ్లం
 బాట్లకి నేను గొప్పవాణ్ణి, నా ప్రతిభకన్న
 భిన్నమైనా వ్రాసింది.

“మీకో మాటా ఎవరు మహాత్మా!
 అని ప్రశ్నించేలోదకే, ఆచార్యలవారి
 అఖండ గోదావరిలో నల్లులై పోయి
 పోయారు.

“మీకో, ఏమిటో, దాల్చిలేవంటూ
 గడ్డికొట్టించేలోదకే. ఎన్ని దాల్చి
 కానానా లో నాకు చెప్పవలసిందీ;
 తెచ్చి అక్కడ పారవోస్తాను.”

కొంత ఆశ్చర్యంబు; ఈ మాట రంగాగా
 రిండికి భోజనానికి వచ్చినప్పుడు కాని
 దాల్చి అడిగి పుచ్చుకోవచ్చు - అవును
 అడిగిచ్చు - తప్పిందే! - నేనా రైతు
 నికేమి!

“ఏమిటి దాల్చి కావలసిందే అన్నీ
 వచ్చాయి - అయితే సాధించటానికి సన్న
 పదమూ - అట్టే” అంటూ ప్రారంభం
 చూచా. అంతా మరీ సాంతం జనమి
 తిరగిపోయి, నేను చెబుతా పట్టుండి -
 మీ సేవనా విశేషంగా విధాన మంతా
 ఇట్టి కుట్రలంగా పుంది. అయిన మేమం
 మీకు యా మాటలకు సాదా చేస్తే
 కాన - అలా కరాఖండిగా చెప్పేయ్య
 గల మాటా నేను తప్ప మరో లేక
 రన్నాను! - చెబుతాను, ఎందుకు చెప్ప
 నానా - “అయిన నే నే నా కే మై
 భయమా? ఆచార్యలవారి జరుగుతున్న
 తులాలో అంతా మానీ, పెద్దదే,
 కొన్నాళ్లపాటు నిర్వహించితే బాంబు
 లుండవలె అభిప్రాయం అవ్వవచ్చు కలి
 గినా, మంత్రివరాలు కావాలనే అభి
 ప్రాయం కూడా నాకులేవు. నాకు చెబు
 మాట పరావర్తన అనవదంబే! సేవనా
 నోగండి, పోలీస్ గాండి, నంది
 నంది అని ఖండితంగా చెప్పేస్తాను. అందు
 కనే, నాకు ప్రజలలో పలుకుబడి చదివెం
 టంటూ నాకు ఉత్తమంగా ఉంటు
 న్నాడు. కాని 4 కోట్ల రైతులు నానాక
 ఉన్నారని గ్రహించండి. మరో 4 కోట్ల
 రైతులు యితర విశేషాల పున్నాడు -
 ముఖ్యంగా ఆమెకొకా.”

మాట హాసానికి సావకాశం యేవ్వ
 దా అని కనిపెట్టుకు మాడ్చున్నాను.
 గలుగుకు విసిరేశాను.

“ఆచార్యలవారి సంకేతం కన్నాటికి -
 “మా ఆంగ్లంబు, ఈ భూమ్యాకాశ
 వివరంబులకన్నా నానాటి ఒక సాహసంబూ
 యేర్పడాలి. మద్రాసుమీద మాకు నిర్వి
 వాదమైన హక్కులున్నాయి. మద్రాసు
 లేకుండా మాకు రాష్ట్రమే అవలంబేదు.
 దారిద్ర్యంగా గాండి, నేనడకంగా
 గాండి, నేనడక రాజకీయ ప్రవృత్తి
 కానీయండి - ఎందుకానీ నా మద్రాసు
 మాడే.

“అదేమిటి మద్రాసు ఇలాంటిదన్నాడు?
 మద్రాసు గంగన్న పనులకోసానికి,
 మెన్నటి ఆంగ్లంబునా మీరు తీర్మానిం
 చారులే?” అని అడిగాను.

“అట్టే - అమ్మం. ఇలాంటిదాంటి
 నమ్మకం. నేనుంటున్న మీరు ఎక్కడ
 విన్నా వాటిని తీరంగా గాండించాలి.”

“గీ కొట్ల కే నాను మహాజనులైన
 ఇలాంటిదాంటిదేమిటం చూపించు
 ంకి, మీకుగల మహాబలంబులకు రూ
 ప్పం ఎక్కడ అంగీకరించి మాడ్చుకో?” -
 “తేరేమీ! నా రైతులలో - నేను
 స్వయంభుతం - నాకు నే నే యా
 నివాసకంతా కాగం. నీ విధాన

“అదేమిటి మద్రాసు ఇలాంటిదన్నాడు?
 మద్రాసు గంగన్న పనులకోసానికి,
 మెన్నటి ఆంగ్లంబునా మీరు తీర్మానిం
 చారులే?” అని అడిగాను.

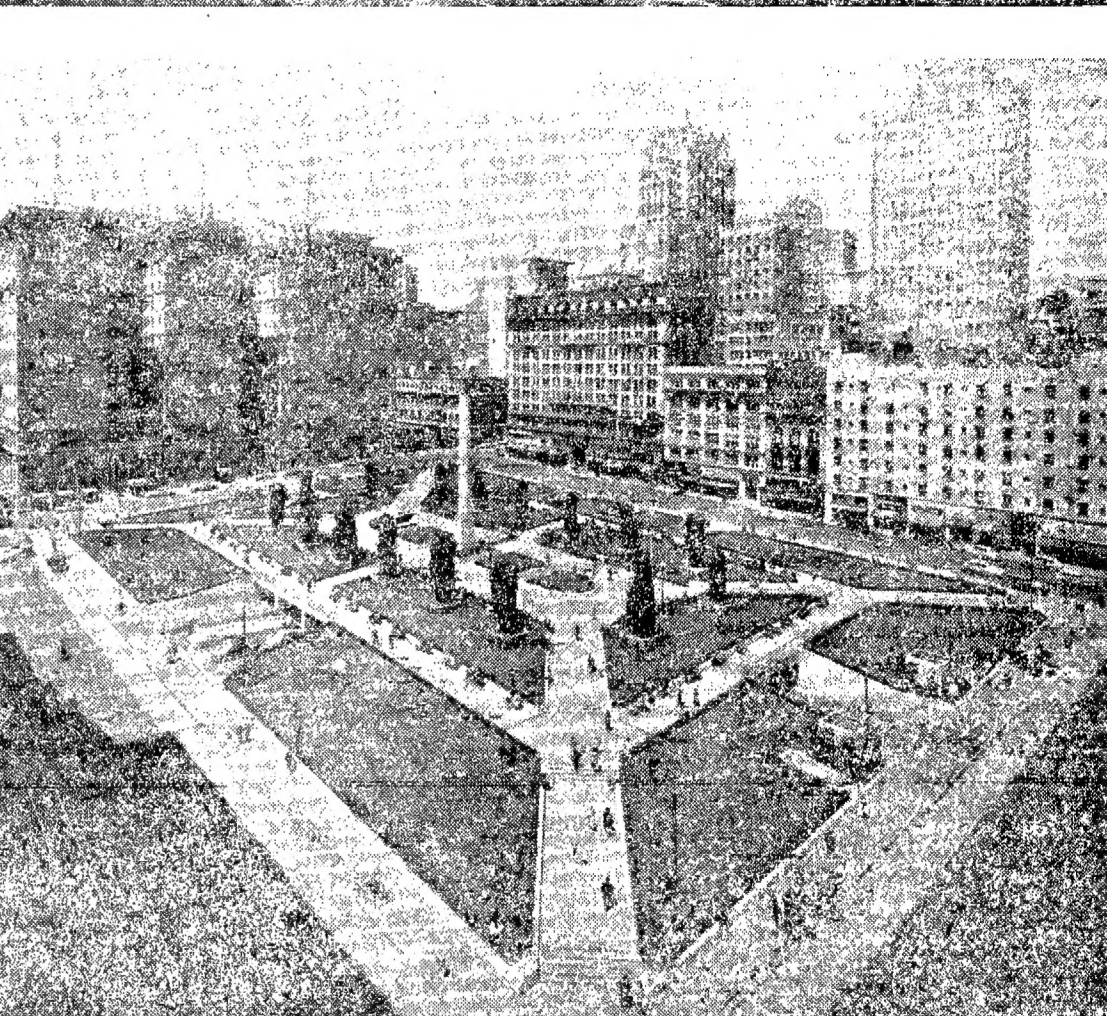
“అట్టే - అమ్మం. ఇలాంటిదాంటి
 నమ్మకం. నేనుంటున్న మీరు ఎక్కడ
 విన్నా వాటిని తీరంగా గాండించాలి.”

“గీ కొట్ల కే నాను మహాజనులైన
 ఇలాంటిదాంటిదేమిటం చూపించు
 ంకి, మీకుగల మహాబలంబులకు రూ
 ప్పం ఎక్కడ అంగీకరించి మాడ్చుకో?” -
 “తేరేమీ! నా రైతులలో - నేను
 స్వయంభుతం - నాకు నే నే యా
 నివాసకంతా కాగం. నీ విధాన

“అదేమిటి మద్రాసు ఇలాంటిదన్నాడు?
 మద్రాసు గంగన్న పనులకోసానికి,
 మెన్నటి ఆంగ్లంబునా మీరు తీర్మానిం
 చారులే?” అని అడిగాను.

“అట్టే - అమ్మం. ఇలాంటిదాంటి
 నమ్మకం. నేనుంటున్న మీరు ఎక్కడ
 విన్నా వాటిని తీరంగా గాండించాలి.”

భూగర్భంలోని ర్మించిన మోటారు శాలలు — శాన్ ప్రాన్సిస్కో నగర

సోమనాథ దేవాలయం కిరీటాలలో బయల్పడిన శిల్పమూర్తులు

అలాంటివా స్పంబారు”

“మీకు బ్రాహ్మణుని భార్య మాన్
 రెట్టిన మాటాంటి?”

“తేరే - మాన్ రెట్టిన కలలుకోతక
 పోయినందుకు చాలా విచారిస్తున్నాను.
 బ్రాహ్మణుల చాలా విచారింబారు.
 బ్రాహ్మణుల కొచ్చి పిల్లా మేకనీ చూచి
 పొయ్యి, యెంతో యిచ్చాడు. నాన
 తాళవలేదు. రాజాగారిచ్చిన విండు
 నేన, ఎంతెంత రాణి, యువరాణి
 కలలుకున్న మాట మీరు విన్నాడు
 కానా? - వాల్చిపోనా కరచాలనం
 కూడా చేశాను నుండి - కాని వాళ్లవర్త
 నులూ - ప్రజాస్వామిక వాదన
 తప్పువానా, రావరపు నల్లరి ఘన
 యంపు యెక్కడండి! బ్రిటిష్ రాజ
 కంటుంబో పుండే చిటిమంటే:

నాలో నేను విడుదలచాను:
 చక్క! నేను విడి రా బాట
 ముచ్చకుక!!
 - మీరే! - యేదో మాన్
 కలలుకుంటే పుండే చిటిమంటే:

“తేరే - మాన్ రెట్టిన కలలుకోతక
 పోయినందుకు చాలా విచారిస్తున్నాను.
 బ్రాహ్మణుల చాలా విచారింబారు.
 బ్రాహ్మణుల కొచ్చి పిల్లా మేకనీ చూచి
 పొయ్యి, యెంతో యిచ్చాడు. నాన
 తాళవలేదు. రాజాగారిచ్చిన విండు
 నేన, ఎంతెంత రాణి, యువరాణి
 కలలుకున్న మాట మీరు విన్నాడు
 కానా? - వాల్చిపోనా కరచాలనం
 కూడా చేశాను నుండి - కాని వాళ్లవర్త
 నులూ - ప్రజాస్వామిక వాదన
 తప్పువానా, రావరపు నల్లరి ఘన
 యంపు యెక్కడండి! బ్రిటిష్ రాజ
 కంటుంబో పుండే చిటిమంటే:

సోమనాథ, ఆదిత్య, రెడ్ ఇండియన్ బాలబలికలు ఏకమై దాగుడుమూత
లాడుకున్నాడు - బ్రిటిష్ మాండువాన్.

Edited, Printed & Published by S. Sambhu Prasad at the Andhra Patrika Press No 7, Thambu Chetty St., G. T. Madras.